

תקנון האתיקה המקצועית של העיתונות

(כפי שאושר במליאת מועצת העיתונות והתקשורת בספטמבר 2020)

1. הגדרות

"אמצעי תקשורת" – כל גוף תקשורת המפרסם ידיעות ומידע לציבור, לרבות אמצעי תקשורת אלקטרוניים ודיגיטליים.

"עיתונאי" – כל מי שמעורב בעשייה עיתונאית, באופן קבוע או מתמשך, בתמורה או ללא תמורה, באמצעי תקשורת.

"מידע" - כל מידע חזותי, קולי או כתוב.

"פרסום" - הגשה של מידע לציבור, בכל דרך וערוץ המשמשים להעברת מידע.

מידע שיש בפרסומו "עניין ציבורי" - מידע המשרת את זכות הציבור לדעת ואת יכולתו של הציבור לקבל החלטות באופן מושכל.

"אדם" – כולל ארגון, תאגיד או קבוצת בני-אדם.

חופש העיתונות ואחריות מקצועית

2. א. עיתונאים ואמצעי תקשורת יהיו נאמנים לחופש העיתונות, לאמת ולזכות הציבור לדעת. הם יגישו לציבור שרות מקצועי, ויפרסמו ידיעות ודעות באחריות, ביושר, בהגינות וללא מורא.

ב. בעלים של אמצעי תקשורת יבטיחו את קיום התנאים המאפשרים לעבודה העיתונאית להתבצע על פי העקרונות בתקנון זה.

נאמנות לאמת, בדיקת עובדות והגינות בדיווח

3. עיתונאים יקפידו, ככל שניתן בהתאם לנסיבות, על דיוק, אמינות ושלמות המידע, ובכלל זה במאמרי דעה, בניסוח כותרות, בהצגת נתונים כמותיים וכן בהצגה קולית או חזותית של מידע.

4. לא יובאו דברים בשמו של אדם אלא אם כן הם משקפים בצורה מדויקת את דבריו.

5. א. לפני פרסום ידיעה כלשהי, יבדקו העיתונאים את נכונותה במקורות המהימנים ביותר ובזהירות הראויה לפי נסיבות העניין. דחיפות הפרסום אינה פוטרת מבדיקת נכונות הידיעה.

ב. העובדה כי מידע התפרסם בעבר לא תפטור מבדיקת מהימנות הידיעה.

6. עיתונאים המביעים את דעתם האישית, במסגרת תפקידם המקצועי, יעשו זאת בשקיפות, כך שאדם סביר יוכל להבין כי מדובר בהבעת דעה.

7. עריכה ועיבוד של מידע ונתונים, כולל אלה המוצגים באופן חזותי, בטכניקות ובאמצעים גרפיים-טכנולוגיים, ייעשו בדרך הוגנת שלא תפגע בשלמות המידע ובדיוקו. יש לציין במפורש אם תצלומים ותכני חוזי-שמע (אודיו-ויזואל) עברו שינוי משמעותי.

תיקון טעויות, התנצלות ותגובה

8. א. אמצעי תקשורת ועיתונאים יפעלו לתקן טעויות, השמטות או אי דיוקים מהותיים שנפלו בפרסום, וזאת במהירות האפשרית, בהגינות ובהבלטה הראויה ביחס לפרסום המקורי. אם הדבר אפשרי יעצרו את המשך הפצת הפרסום.

ב. במקרים המתאימים תוענק אפשרות הוגנת להגיב למי שנפגע באופן משמעותי מפרסום כאמור, והתגובה תפורסם במהירות ובהבלטה הראויה ביחס לפרסום המקורי.

ג. במקרים המתאימים תפורסם גם התנצלות.

ד. יש להקפיד על שקיפות באשר לתיקונים ומחיקות שנעשו.

כבוד ושם טוב

9. א. עיתונאים לא יפרסמו דבר העלול לפגוע בכבודו או בשמו הטוב של אדם, אלא אם כן קיים בכך עניין ציבורי, ולאחר שוודאו את אמיתות המידע ככל שניתן.

ב. בפרסום מידע העלול לפגוע בכבודו של אדם או בשמו הטוב, יש לפנות ולקבל את תגובתו זמן סביר, בהתאם לנסיבות, לפני הפרסום. התגובה תוצג באופן הוגן כחלק מהפרסום, או תוך זמן סביר לאחריו אם נמסרה אחרי הפרסום.

פרטיות

10. א. עיתונאים יימנעו מהשגת מידע בנסיבות שבהן יש לאדם ציפייה סבירה לפרטיות, ללא הסכמתו, אלא אם קיים עניין ציבורי בכך.

ב. עיתונאים לא יפרסמו ללא הסכמתו של אדם דבר העלול לפגוע בפרטיותו, אלא אם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה הראויה.

ג. עיתונאים לא יפרסמו דבר הנוגע לפרטיותו של קטין מתחת לגיל 14 ושל מי שנמצא תחת חסות אפוטרופוס אלא בהסכמת הוריו או אפוטרופסו, ואם קיים עניין ציבורי בפרסום ובמידה הראויה.

ד. עיתונאים יגלו רגישות מיוחדת בקבלת מידע פרטי, או בהסכמה לקבלת כזה, ממי שנמנים עם אוכלוסייה שיש לגביה פוטנציאל של ניצול מצוקה או אי הבנה.

11. בדיווחים על אסונות, תאונות, אירועי אלימות או מלחמה, יש לאזן בין העניין הציבורי שבדיווח מלא לבין המחויבות לנהוג ברגישות ובחמלה כלפי קורבנות, נפגעים, מעורבים ובני משפחותיהם.

הגנה על מקורות ומידע

12. א. עיתונאים לא יפרסמו מידע שנמסר להם בתנאי שלא יפורסם.

ב. עיתונאים לא יגלו מידע שנמסר להם בתנאי שלא יופץ, ולא יחשפו, במעשה, במחדל או בשל אי נקיטת אמצעי אבטחה מספקים של המידע, את זהותו של מקור חסוי.

סיקור הליכים פליליים

13. א. עיתונאים יכבדו בפרסומיהם את העיקרון היסודי שכל אדם הוא בחזקת חף מפשע, אלא אם נמצא אשם בדיון.

ב. פורסם מידע בדבר חשד, הגשת כתב אישום או הרשעת אדם, יפורסם באופן הוגן גם מידע על הסרת החשד או הזיכוי. זאת, אם האדם ביקש או אם יש עניין ציבורי בפרסום.

אפליה, גזענות ותיג

14. א. לא יפרסמו עיתונאים דבר שיש בו הסתה או עידוד לגזענות. בפרסום הכולל ביטויים כאמור, והמתחייב מן ההקשר העיתונאי, יובהר הדבר לציבור.

ב. עיתונאים לא יציינו אפיונים כגון גזע, מוצא, צבע עור, עדה, לאומיות, דת, מגדר וזהות מגדרית, עיסוק, העדפה מינית, מחלה או מוגבלות גופנית או נפשית, מקום מגורים, אמונה או השקפה פוליטית ומעמד חברתי-כלכלי, אלא אם הם נוגעים עניינית לנושא הפרסום, ולא ידירו או יפלו על בסיס אפיונים אלה.

ניגוד עניינים ועיסוק נוסף

15. א. עיתונאים ואמצעי תקשורת לא יעמידו עצמם במצב שבו קיים חשש ממשי לניגוד עניינים מהותי בין חובותיהם כעיתונאים לבין כל אינטרס אחר. כל פרסום של עיתונאי, שיש בו חשש לניגוד עניינים הקשור לעיסוקיו או לענייניו האישיים והמשפחתיים או הרכשיים, ילווה בגילוי נאות.

ב. עיתונאים ואמצעי תקשורת לא יימנעו מלפרסם מידע שקיים עניין ציבורי בפרסומו, לרבות בשל לחצים פוליטיים, כלכליים או אחרים, חיצוניים או פנימיים.

ג. עיתונאים לא יעסקו בכל עיסוק, זמני או מתמשך, תמורת תשלום או בחינם, העלול לעורר חשש או מראית עין לניגוד עניינים ובמיוחד בפרסום, בשיווק וביחסי ציבור.

ד. כל פרסום באמצעי תקשורת העוסק בנושאים הנוגעים לאמצעי התקשורת עצמו, לבעליו או לאינטרסים אחרים של אמצעי התקשורת, ילווה בגילוי נאות של הנושאים והאינטרסים הרלוונטיים לפרסום.

ה. פרסום באמצעי תקשורת על-ידי מי שאיננו עיתונאי, ילווה בגילוי נאות של תפקידו, עיסוקו או שיוכו הרלוונטי.

שימוש לרעה וטובת הנאה

16. א. עיתונאים לא ינצלו לרעה את מעמדם, תפקידם או כוחם כדי לפרסם או להימנע מפרסום.

ב. עיתונאים לא יעשו שימוש פסול במידע שהגיע לידיהם עקב עבודתם.

ג. עיתונאים לא יבקשו ולא יקבלו טובת הנאה בקשר לעניין הכרוך בעבודתם העיתונאית, זולת מאמצעי התקשורת שבו הם מועסקים.

אמצעים פסולים

17. עיתונאים לא ישתמשו באמצעים פסולים לשם השגת מידע, ובכלל זה סחיטה, איום, פיתוי, או כל אמצעי אחר העלול, בנסיבות העניין, לפגוע באופן חמור באמון הציבור בעבודה העיתונאית ובמקצוע העיתונאות.

ציון מקור הפרסום

18. א. עיתונאים לא יציגו כשלהם את עבודתם של אחרים.

ב. עיתונאים לא יצטטו מידע שכבר פורסם ללא ציון מקור הפרסום.

עריכה עיתונאית

19. א. עבודת העיתונאי תיעשה בעצמאות מלאה, אך תוך הכרה בסמכות העורך להפעיל שיקול דעת מקצועי. הפעלת שיקול הדעת על ידי העורך תיעשה בכפוף לעקרונות ולסעיפים שבתקנון זה.

ב. לא יפורסמו בשמו של עיתונאי כתבה או מאמר שתוכנם שונה באופן מהותי על ידי עורך, ללא הסכמת העיתונאי.

ג. כלי תקשורת שהחליט לא לפרסם מידע בעל עניין ציבורי, שהשיג או חיבר עיתונאי במסגרת עבודתו, לא ימנע מהעיתונאי לפרסמו

פעילות ברשתות חברתיות

20. עיתונאים יפעלו בחשבונותיהם ברשתות החברתיות תוך זיהוי שלהם כעיתונאים, ויקפידו על תרבות ביטוי ודין. בפרסום מידע הקשור במישרין לעבודתם העיתונאית, ינהגו לפי כללי האתיקה בתקנון זה.

תחולת התקנון

21. תקנון זה יחול על עיתונאים וכן על כלי תקשורת ועל בעליהם.

הפרת סעיפי תקנון האתיקה

22. תלונות על הפרת סעיפי תקנון האתיקה יוגשו ויטופלו בהתאם לנוהל הגשת תלונות ולנוהל בית הדין לאתיקה שייקבעו על-ידי מועצת העיתונות והתקשורת בישראל.

חוות דעת מייעצת

23. עיתונאים רשאים לפנות לוועדת האתיקה של מועצת העיתונות בבקשה לחוות דעת אישית או עקרונית בנושאי אתיקה מקצועית שבתקנון זה. ועדת האתיקה תפעל כגוף מייעץ.

אתיקה בימי לחימה

24. תקנון האתיקה חל גם בימי מלחמה.